

FIȘA DISCIPLINEI LLV1026

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbi și literaturi clasice
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclul de studii	Nivel licență
1.6 Programul de studiu / calificarea	Filologie clasică / licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLV1026 Curs practic de limba rromani 1 (în limba română)							
2.2 Titularul activităților de curs	Dr. Yusuke SUMI							
2.3 Titularul activităților de seminar/ laborator/ proiect	Dr. Yusuke SUMI							
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	5	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ²⁾	DS
							Obligativitate ³⁾	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	70	Din care: 3.5 curs	56	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					7
Examinări					5
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	84				
3.8 Total ore pe semestru	154				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> sală de curs
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului/c.p.	<ul style="list-style-type: none"> sală de curs/seminar/c.p.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1 Cunoștințe de bază necesare specialității (limba romani, indiferent de dialectul cunoscut de acasă)</p> <p>C2 Cunoașterea noțiunilor lingvistice elementare</p> <p>C3 Capacitatea de analiză și sinteză</p> <p>C4 Capacitatea de învățare prin descoperire</p> <p>C5 Capacitatea de acumulare progresivă</p>
Competențe transversale	<p>CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională</p> <p>CT2 Creativitate</p> <p>CT3 Abilitatea de a lucra independent</p> <p>CT4 Abilitatea de a lucra în echipă</p> <p>CT5 Capacitatea de a învăța</p> <p>CT6 Capacitatea de evaluare</p> <p>CT7 Valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în -activitățile științifice</p> <p>CT8 Promovarea valorilor culturale</p> <p>CT9 Capacitatea de a avea un comportament etic</p> <p>CT10 Capacitatea de a demonstra empatie culturală</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea locului pe care limba romani contemporană îl ocupă, pe de o parte, în contextul limbilor neo-indiene și, pe de alta, în contextul celorlalte dialecte rome vorbite în întreaga lume constituie tema centrală a cursului.
7.2 Obiectivele specifice	La finele cursului, studenții vor fi capabili să încadreze corect limba romani în contextul limbilor indiene, să cunoască locul limbii romani comune în rândul dialectelor rome și, din perspectiva acestora, să conștientizeze diferențierile sesizate la nivel fonetic între diferite variante ale elementelor lexicale; Cunoașterea configurației straturilor dialectale rome și încadrarea dialectelor rome în cele trei straturi de evoluție. Limba romani comună. Teoria celor trei straturi dialectale rome de evoluție istorică. Dialectele rome din spațiul geografic românesc și relația lor cu cele trei mari straturi dialectale rome de evoluție istorică: Stratul I (dialectul romilor “ursari”, “spoitori” și “carpatici”), Stratul II – III (dialectul romilor “căldărari”).

8. Conținuturi

8.1 Curs / curs practic	Metode de predare	Observații
1. Poziția limbii romani în cotextul celorlalte limbi indo-europene; Limba romani în cadrul limbilor indiene (vechi, medii și noi); Situația lingvistică și culturală în India de până la sfârșitul mil. I e. n.	metoda expozitivă, dialogul, problematizarea	Obligațiile studenților: să cunoască poziția limbii romani, o limbă indo-ariană vorbită și formarea acesteia, începând de la limba proto-indo-europeană.

2. Ortografia internațională a limbii romani: Legi fonetice importante.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	Obligațiile studenților: să învețe toate alfabetele limbii romani după ortografia internațională.
3. Poziția limbii romani comune (limba normativă) în privința dialectelor rromice (dialectul căldărarilor, al ursarilor, al spoitorilor și dialectul carpatic).	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	Obligațiile studenților: să cunoască diferența dintre limba romani comună (limba literală) și dialectele rromice (limba vorbită).
4. Accidentele fonetice în limba romani.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	Obligațiile studenților: să învețe accidentele fonetice des întâlnite în dialectele rromice. Variantele dialectale consonanței rr, care provine de la consoana retroflexă pierdută.
5. Părțile de vorbire în limba romani.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	Obligațiile studenților: să cunoască conturul morfologiei limbii romani, comparativ cu părțile de vorbire ale limbii române.
6. Flexiunea nominală și sufixele postpoziționale. Flexiunea pronumelor personale.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	Obligațiile studenților: să învețe categoriile gramaticale la substantivele rromice: număr, genuri și cazuri. Să cunoască diferențele dintre substantivele animate și inanimate în limba romani. Să învețe sufixele postpoziționale, care arată cazurile.
7. Substantivul masculin.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	Obligațiile studenților: să învețe felurile de substantive masculine în limba romani și declinările tuturor acestora.
8. Substantivul feminin. Numerarul.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	Obligațiile studenților: să învețe felurile de substantive feminine în limba romani și declinările tuturor acestora.
9. Adjectivul și adverbul.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	Obligațiile studenților: să învețe felurile adjective, declinarea lor și adverbele.
10. Verbul.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	Obligațiile studenților: să învețe felurile de verbe (verbele atematische și tematice, irregulare) și să conjuge la toate modurile, timpurile, diatezele etc.
11. Adjectivul și adverbul. Formarea gradelor de comparație.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	Obligațiile studenților: să învețe formarea gradelor de comparație la adjective și la adverbe.
12. Pronumele demonstrativ. Pronumele relativ. Pronumele interogativ.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	Obligațiile studenților: să învețe pronumele demonstrative și variantele lor dialectale, pronumele relative și interogative.

13. Îmbogațirea cuvintelor din fondul lexical rrom. Afixul.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	Obligațiile studenților: să învețe afixele rome și delivarea cuvintelor prin acestea. Înlocuirea cuvintelor împrumutate din limbile străine cu cuvintele din fondul lexical rrom derivate cu ajutorul afixelor.
14. Elementele străine: substantivele, adjectivele, verbele împrumutate din alte limbi.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	Obligațiile studenților: să cunoască regulile rromizării elementelor cuvintelor străine.

Bibliografie

1. A. MEILLET, 1937, *Introduction à l'étude comparative des langues indo-européennes*⁸. Paris.
2. A. WALDE – J. POKORNY, 1926-1932, *Vergleichendes Wörterbuch der indogermanischen Sprachen*. Berlin.
3. BORETZKY, Nobert; IGLA, Birgit, 1994, *Wörterbuch Romani Deutsch Englisch mit einer Grammatik der Dialektvarianten*, Harrassowitz Verlag: Wiesbaden.
4. COURTHIADE, Marcel, 2009, *Morri angluni rromane čhibăqi evroputni lavustik*, Budapest: Romano kher.
5. COURTHIADE, Marcel, 2000, *Politica lingvistică a limbii rromani. Ce este imperialismul lingvistic*, Tokyo: Fujiwarashoten. pp.216-37.
6. COURTHIADE, Marcel, 2003, *The Rromani Endaja (groups). cultural Identities of Roma, Gypsies, Travellers and related Groups in Europe*, document din Conference of the Council of Europe, Strasbourg 15-16 Sept. 2003.
7. COURTHIADE, Marcel, 2012, „Rromani – o limbă săracă și goală?” în *Rom sau țigan. Dilemele unui etnonim în spațiul românesc*, Cluj-Napoca: Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, pp. 233-251.
8. DRIMBA, Vladimir, 2001, Cercetări etimologice, în *Etimologica*, vol. 8, București: Editura "Univers enciclopedic", [Capitolul dspre influența limbii rromani asupra lexicului românesc, v. și *Addenda* p. 249–262].
9. ERDŐS, Kamill, 1989, *Cigány tanulmányai*, Békéscsaba: Békés M. Tcs. Erkel Múz.
10. FÖHERCZEG, József, 1888, *Cigány nyelvtan. Románo csibákero sziklaribe*, Budapest: Magyar Tudományos Akadémia.
11. HALWACHS, Dieter W. MENZ, Florian, 2002, *Die Sprache der Roma. Perspektiven der Romani-Forschung in Österreich im Interdisziplinären und Internationalen Kontext*, Klagenfurt: Drava Verlag.
12. J. POKORNY, 1949-1969, *Indogermanisches etymologisches Wörterbuch*. Berna.
13. SARĂU, Gheorghe, 1998, *Distribuția elementelor lexicale din idiomul rromilor spoitori (din punctul dialectal Oltenița) în funcție de limba donatoare*, în „Dicționar rrom (spoitoresc) – român (București: Kriterion, indexul Distribuția elementelor la p. 125-139].
14. SARĂU, Gheorghe, 1998, *Indice de idiomuri indo-ariene moderne*, "Bibliotheca Indica" [București] nr.1, pp. 44 - 55; nr.2, pp. 51–55.
15. SARĂU, Gheorghe, 1998, *Rromii, India și limba rromani*, București: Editura Kriterion.
16. SARĂU, Gheorghe, 2000, *Mijloace de îmbogațire a lexicului limbii rromani*, în "Lingua Pax", Vol I, *Interculturalitate și democrație*. Coordonator: prof. univ. dr. Olga Murvai, București: Editura Cavaliotti, pp. 206-220 [lucrările de la "Al doilea colocviu național de bilingvism" organizat de prof. univ. dr. Olga Murvai, 9-10 iunie 2000, la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine București].
17. SARĂU, Gheorghe, 2001, *Rromii și limba rromani în context indian*, în cursul universitar "Mircea Itu și Julieta Badiu: Cultură și civilizație indiană", București: CREDIS, pp. 127-146.
18. SARĂU, Gheorghe, 2001, *Stilistica limbii rromani în texte*, Ed. CREDIS, [capitoul despre formarea cuvintelor].
19. SARĂU, Gheorghe, 2004, *Rromani Leksikologia (Lexicologie rromă)*, București: Editura Universității din București,

[în limba rromani].

20. SARĂU, Gheorghe, 2005-2008, *Limba și literatura rromani*, manualele pentru cl. I, a II-a, a III-a, a IV-a, Ed. Sigma.
21. SARĂU, Gheorghe, 2006, *Cuvinte formate prin compunere în limba rromani*, în vol. „Antic și modern. In onorem Luciae Wald”, București: Editura Humanitas, pp. 468-483.
22. SARĂU, Gheorghe, 2006, *Dicționar rrom-român*, Budurești: Sigma.
23. SARĂU, Gheorghe, 2006, 2007, 2008, *Manual de limba și literatura rromani pentru clasa a IX-a*, București: Sigma, [chestiunile de vocabular].
24. SARĂU, Gheorghe, 2008, *Curs practic de limba rromani pentru toți* (cu CD), Ed. Sigma.
25. SARĂU, Gheorghe, 2009, *Rromii. Incursiune în limba și istoria lor*, București: Sigma.
26. SARĂU, Gheorghe, 2009, *Structuri ale limbii rromani*, București: Editura Universității București, [partea de vocabular].
27. SARĂU, Gheorghe, 2012, *Cronica rromă 1990-2011*, București: Editura Universității București.
28. SARĂU, Gheorghe, 2012, *Dicționar român-rrom*, Budurești: Sigma.
29. SARĂU, Gheorghe, 2015, *Curs practic de limba rromani pentru elevi, tineri și adulți*, București: Editura Centrului Național de Cultură a Rromilor.
30. SARĂU, Gheorghe, 2016, *Bibliografie rromă*, București: Editura Universității București.
31. SIEGMUND, A. Wolf, 1960, *Grosses Wörterbuch der Zigeunersprache: Romani tšiw*, Bibliographisches Institut: Mannheim.
32. WLISLOCKI, Heinrich von, 1884, *Die Sprache der transsilvanischen Zigeuner. Grammatik und Wörterbuch*. Leipzig : Wilhelm Friedrich Königl. Hofbuchhandlung.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- conținutul, metodele și materialele de predare a disciplinei sunt în concordanță cu cele predate și utilizate în alte centre universitare naționale și internaționale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Redarea corectă și completă a cunoștințelor dobândite	examen scris	75%
	Gradul de asimilare a competențelor lingvistice scrise		
10.5 Curs practic	Capacitatea de punere în aplicare (orală și scrisă) a cunoștințelor dobândite	Verificare pe parcurs	20%
	Criterii care vizează aspecte atitudinale: conștiințiozitatea, motivația, observarea studiului individual		5%
10.6 Performanța studentului în urma promovării disciplinei			
<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea elementelor fundamentale de teorie și dobândirea de competențe lingvistice scrise și orale 			

UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI
BABES-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABES-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABES-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail: lett@lett.ubbcluj.ro

Data completării 03.03.2021	Semnătura titularului de curs Sumi Yusuke 	
Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament 	
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății